

Sygn. akt: I C 1002/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Dutkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2022 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **U. F.**

przeciwko: **Bankowi (...) S.A. z siedzibą w G.**

o zapłatę i ustalenie

I ustala, że umowa kredytu nr (...) - (...) z dnia 26 listopada 2003r. zawarta pomiędzy Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K., poprzednikiem prawnym pozwanego Banku (...) S.A. z siedzibą w G. a powódką U. F. – jest nieważna;

II zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 102 441,15 zł (sto dwa tysiące czterysta czterdzieści jeden złoty 15/100) oraz kwotę 15 767,45 CHF (piętnaście tysięcy siedemset sześćdziesiąt siedem franków szwajcarskich 45/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18.05.2020r. do dnia zapłaty;

III zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 11 817 zł (jedenaście tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

SSO Agnieszka Dutkiewicz

Sygn. akt I C 1002/20

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 2 listopada 2020 r. powódka U. F. wniosła o zasądzenie od pozwanego Banku (...) S.A. z siedzibą w G. na swoją rzecz kwoty 15 767,45 CHF tytułem zwrotu świadczenia nienależnego, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 19 maja 2020r. do dnia zapłaty oraz o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że poniżej wymienione postanowienia umowy kredytu nr (...) - (...) z dnia 26 listopada 2003r. zwartej pomiędzy powódką a Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K., w zakresie odnoszącym się do denominacji kredytu, są bezskuteczne wobec powódki, tj. nie wiążą jej: ust. 2 pkt. 2 załącznika nr 7 do Umowy w zakresie objętym brzmieniem „kwota kredytu lub transzy kredytu wypłacana jest w złotych po przeliczeniu według kursu kupna waluty kredytu obowiązującego w Banku, zgodnie z Tabelą kursów walut Banku (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku w dniu wpłaty kredytu lub transzy kredytu” oraz ust. 2 pkt. 4 załącznika nr 7 do Umowy w zakresie objętym brzmieniem „kwota spłaty podlega przeliczeniu na złote po kursie sprzedaży waluty kredytu obowiązującym w Banku, zgodnie z tabelą kursów walut Banku (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku na koniec dnia spłaty”. Ewentualnie na wypadek oddalenia powyższego żądania, powódka wniosła o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że umowa kredytu nr (...) - (...) z dnia 26 listopada 2003r. zawarta pomiędzy powódką a pozwanym jest nieważna oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 46 040,21 zł tytułem zwrotu świadczenia nienależnego, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od

dnia 19 maja 2020r., do dnia zapłaty. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podano, że powódka zawarła z poprzednikiem prawnym pozwanego – Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K. umowę o kredyt nr (...) - (...). Umowa została zawarta według standardowego wzorca umownego stosowanego przez pozwanego. Wskazano, że pozwany nie poinformował należycie powódki o sposobie i mechanizmie ustalania kursu (...), w tym zwłaszcza o ryzyku związanym z możliwością jednostronnego kształtowania wysokości zadłużenia przez pozwanego a także o stosowaniu przez pozwanego dwóch różnych kursów waluty (...) służących do ustalania kapitału kredytu i spłaty rat kredytu oraz ekonomicznych skutkach stosowania takiego mechanizmu. Pozwany nie poinformował powódki również o nieograniczonym ryzyku kursowym wynikającym z Umowy (tj. nie ma żadnego górnego limitu odpowiedzialności) przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka Banku wyłącznie do wysokości udzielonego kredytu.

Powódka podniosła, że przedmiotem świadczenia ze strony pozwanego była wyłącznie waluta polska, powódka na mocy umowy nie uzyskuje względem pozwanego roszczenia o wypłatę równowartości udzielonego kredytu w walucie obcej – franku szwajcarskim, który in casu pełnił wyłącznie rolę miernika wartości wypłaconego świadczenia.

Zdaniem powódki na podstawie postanowień Umowy po stronie powódki nie istniała możliwość skonstruowania roszczenia do pozwanego o wypłatę kredytu w walucie denominacji, zaś bez wątpienia to roszczenie przysługujące wierzycielowi determinuje charakter umowy. Należy zatem uznać, że kredyt denominowany jest kredytem udzielonym w złotych polskich.

W ocenie powódki umowa kredytu jest nieważna z uwagi na przekroczenie granicy swobody umów określonej w treści art. 353¹ k.c. poprzez zagwarantowanie sobie przez pozwanego pełnej dobrowolności w zakresie ustalenia wysokości zobowiązań strony powodowej jako kredytobiorcy. Powódka wskazała także, że umowa jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego w świetle treści art. 58 § 2 k.c. Ponadto strona powodowa wskazała na sprzeczność umowy z art. 69 Prawa bankowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany domagał się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował powództwo co do zasady, jak i wysokości. Zdaniem pozwanego przedmiotowa umowa kredytu nie zawiera postanowień niedozwolonych a także nie zostały spełnione przesłanki uzasadniające uznanie umowy za nieważną.

W dalszej części uzasadnienia, pozwany wyjaśnił, że powódka została przez bank poinformowana o ryzyku kursowym związanym z zawarciem umowy kredytowej i mając świadomość ryzyka związanego z kredytami denominowanymi do waluty obcej, wystąpiła do banku z wnioskiem o zawarcie takiej umowy kredytu hipotecznego.

Kontynuując swoje rozważania, pozwany nadmienił, iż brak jest podstaw do uznania, że kwestionowane postanowienia umowne kształtują prawa i obowiązki powódki w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego. Zdaniem pozwanego ustalone przez niego kursy walut nie odbiegały w żaden sposób od wysokości kursów walut stosowanych w innych bankach w swoich tabelach. Nie odbiegają również w sposób znaczący od średnich kursów NBP. Pozwany wskazał, że przedmiotowa umowa nie jest sprzeczna z art. 69 Prawa bankowego oraz nie narusza zasady swobody umów. Pozwany ponadto podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powódki.

Pismem z dnia 03 sierpnia 2021r. powódka zmodyfikowała powództwo i wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 102 441,15 zł oraz kwoty 15 767,45 CHF tytułem zwrotu świadczenia nienależnego, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 19.05.2020 r. do dnia zapłaty oraz o ustalenie, że umowa kredytu nr (...) - (...) z dnia 26 listopada 2003r. zawarta pomiędzy powódką a pozwanym jest nieważna. Ewentualnie w przypadku nieuwzględnienia powyższego żądania powódka wniosła o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że poniżej wymienione postanowienia umowy kredytu nr (...) - (...) z dnia 26 listopada 2003r. zwartej pomiędzy powódką

a Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K., w zakresie odnoszącym się do denominacji kredytu, są bezskuteczne wobec powódki tj. nie wiążą jej: ust. 2 pkt. 2 załącznika nr 7 do Umowy w zakresie objętym brzmieniem „kwota kredytu lub transzy kredytu wypłacana jest w złotych po przeliczeniu według kursu kupna waluty kredytu obowiązującego w Banku, zgodnie z Tabelą kursów walut Banku (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku w dniu wypłaty kredytu lub transzy kredytu” oraz ust. 2 pkt. 4 załącznika nr 7 do Umowy w zakresie objętym brzmieniem „kwota spłaty podlega przeliczeniu na złote po kursie sprzedaży waluty kredytu obowiązującym w Banku, zgodnie z tabelą kursów walut Banku (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku na koniec dnia spłaty”. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów procesowych od pozwanego na swoją rzecz według norm przepisanych.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały stanowiska dotychczas zajęte w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 26 listopada 2003r. pomiędzy poprzednikiem prawnym pozwanego Bankiem (...) S.A. a powódką U. F. została zawarta umowa kredytu nr (...) - (...). W ramach umowy powódce został udzielony kredyt w wysokości 47 900 CHF. Kredyt przeznaczony był na budowę oraz wykończenie domu wolnostojącego metodą gospodarczą, położonego w miejscowości T. 36. Kredyt został udzielony na 300 miesięcy, licząc od dnia wypłaty kredytu lub jego pierwszej transzy, w tym okres wykorzystania kredytu wynosił 12 miesięcy a okres spłaty 288 miesięcy (§ 2 ust. 1, 2 i 3 umowy).

Kwota kredytu lub transzy kredytu wypłacana była w złotych po przeliczeniu według kursu kupna (...) obowiązującego w Banku, zgodnie z tabelą kursów walut (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku, w dniu wypłaty kredytu lub transzy kredytu (ust. 2 pkt. 2 załącznika nr 7 do umowy).

Kwota spłaty podlegała przeliczeniu na złote po kursie sprzedaży waluty kredytu obowiązującym w Banku zgodnie z Tabelą kursów walut (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku na koniec dnia spłaty (ust. 2 pkt. 4 załącznika nr 7 do umowy).

Oprocentowanie Kredytu na dzień sporządzenia umowy wynosiło 3,51333% w stosunku rocznym. Oprocentowanie w cały okresie kredytowania stanowiło sumę stawki LIBOR dla terminów 6 – miesięcznych i marży w wysokości 3,20%, która była stała w całym okresie kredytowania. Oprocentowanie kredytu stanowiące podstawę naliczenia odsetek ustalane było jako suma stawki LIBOR dla terminów 6 - miesięcznych z przedostatniego dnia roboczego przed uruchomieniem kredytu i marży określonej w ust. 2 i mogła różnić się od wartości określonej w ust. 1 (§ 4 ust. 1, 2 i 3 umowy).

Dowód: umowa kredytu nr (...) - (...) wraz z załącznikami (k. 32-39), regulamin kredytowania osób fizycznych w Banku (...) S.A. (k. 40-41), aneks do umowy z dnia 01.12.2014r. (k. 204-205), zaświadczenie banku z dnia 04.06.2020r. (k. 49), wniosek o udzielenie kredytu (k. 179-184).

Kredyt został wypłacony powódce przez pozwanego w trzech transzach. W dniu 26.11.2003r. wypłacono pierwszą transzę kredytu w wysokości 84 100,65 zł stanowiącą równowartość kwoty 28 500 CHF. W dniu 09.04.2004r. wypłacono drugą transzę kredytu w wysokości 45 820,15 zł stanowiącą równowartość kwoty 15 250 CHF. W dniu 06.07.2003r. wypłacono trzecią transzę kredytu w wysokości 12 075,26 zł stanowiącą równowartość 4 150 CHF.

Dowód: zaświadczenie banku z dnia 22.05.2020r. (k. 50), wnioski o wypłatę transz (k. 201-202).

Pismem z dnia 23 kwietnia 2020 roku zatytułowanym „reklamacja” powódka złożyła pozwanemu reklamację dotyczącą przedmiotowej umowy kredytu.

Pismem z dnia 18 maja 2020 roku pozwany poinformował powódkę, że nie znalazł podstaw do uwzględnienia jej roszczenia.

Dowód: pismo z dnia 23.04.2020r. (k. 57-61), pismo z dnia 18.05.2020r. (k. 62-73).

W wykonaniu przedmiotowej umowy kredytu powódka wpłaciła na rzecz pozwanego łączną kwotę 102 441,15 zł oraz kwotę 15 723,45 CHF tytułem spłaty rat kredytu w okresie od 26.11.2003r. do 28.12.2020r.

Dowód: historia wypłat i spłat (k. 207-213), symulacja spłat kredytu pozbawionego kwestionowanych postanowień (k. 46-48), zestawienie historycznych wartości środków pobranych przez pozwanego w toku trwania umowy (k. 49-50), tabela spłat (k. 178-180).

W placówce banku powódkę poinformowano, że nie ma ona zdolności kredytowej na kredyt złotówkowy. Pracownicy banku poinformowali powódkę, że kredyt denominowany do (...) jest lepszy niż złotówkowy z uwagi na niższą ratę i oprocentowanie. Powódkę poinformowano, że frank szwajcarski jest mocną i stabilną walutą. Kurs (...) nie miał znacząco wzrastać oraz nie miał mieć dużego wpływu na wysokość zobowiązania powódki. Powódki nie informowano, że kurs franka jest ustalany przez pozwanego jednostronnie. Powódki nie poinformowano o ryzyku związanym z kredytem denominowanym.

Dowód: przesłuchanie powódki (k. 426-427).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie w/w dokumentów złożonych przez strony w toku postępowania, jak również na podstawie przesłuchania powódki.

Sąd uznał za wiarygodne oraz przydatne dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy w/w dokumenty zebrane w aktach sprawy, albowiem zostały one sporządzone we właściwej formie, przewidzianej dla danego typu dokumentów. Ponadto autentyczność tych dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu ani stron postępowania.

Sąd uznał za nieprzydatne do rozstrzygnięcia sprawy dowody z dokumentów w postaci ekspertyzy z dnia 30.07.2020r., tabeli A NBP z dni 26.11.2003r. i 30.07.2020r., opinii ekonomicznej prof. dr hab. K. J. oraz pisemnego oświadczenia parownika pozwanego, ze względu na fakt, że nie są one przydatne dla stwierdzenia okoliczności faktycznych istotnych dla niniejszej sprawy. Zaoferowane przez strony dowody wskazują na istnienie różnych ocen prawnych kredytu, jak i na szerokie tło ekonomiczne kredytów indeksowanych. Wskazać jednak należy, że przeprowadzenie prawnej oceny umowy zastrzeżone jest dla Sądu.

Za przydatne dla rozstrzygnięcia uznał Sąd natomiast zeznania powódki, albowiem w znacznej części korespondowały one z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy. Powódka przedstawiła okoliczności, w których zaproponowano jej zawarcie umowy kredytu hipotecznego deminowanego kursem (...), jak również brak możliwości negocjacji poszczególnych postanowień umownych.

Sąd uznał za nieprzydatny dla rozstrzygnięcia sprawy dowód z zeznań świadków W. K., K. Ż. i M. G. tj. na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Powołani świadkowie nie pamiętali istotnych okoliczności dotyczących przedmiotowej umowy kredytu i wypowiedzieli się na temat ogólnych procedur panujących w pozwanym banku. Na tej samej podstawie Sąd postanowił pominąć dowód z opinii biegłego z dziedziny rachunkowości, finansów i bankowości. Podkreślić należy, że dla oceny abuzywności postanowień umowy nie ma znaczenia to, w jaki sposób bank rzeczywiście ustalał kurs w trakcie wykonywania umowy i jaka była relacja kursu banku do kursu rynkowego. Są to okoliczności obojętne na gruncie art. 385² k.c., jak również oceny możliwego naruszenia interesów konsumenta.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W sprawie bezsporne było, że strony zawarły umowę denominowanego kredytu na kwotę 47 900 CHF. Kwota kredytu lub transzy kredytu wypłacana była w złotych po przeliczeniu według kursu kupna (...) obowiązującego w Banku, zgodnie z tabelą kursów walut (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku, w dniu wypłaty kredytu lub transzy kredytu. Powódka zgodnie z umową miała obowiązek spłacać kredyt w miesięcznych ratach. Kwota spłaty podlegała przeliczeniu na złote po kursie sprzedaży waluty kredytu obowiązującym w Banku zgodnie z Tabelą kursów walut (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku na koniec dnia spłaty. Kredyt nie został zaciągnięty w ramach prowadzonej

działalności gospodarczej lub na cel związany z działalnością zawodową, co oznacza, iż powódka powinna być uważana za konsumenta w rozumieniu art. 22¹ kc.

Powódka dokonała wyboru waluty denominacji, co wynikało z umowy kredytu. Jednak dokonanie wyboru waluty denominacji nie oznacza, że powodowie uzgodnili indywidualnie postanowienia umowy kredytu. Pozwany bank nie wykazał okoliczności, aby strony indywidualnie uzgodniły postanowienia umowy dotyczące kursu (...), według którego raty kredytu miały być przewalutowane.

Sąd ustalił również, że przedmiotowa umowa zawarta została z wykorzystaniem przedłożonego przez bank wzorca umowy. Powódka wyjaśniła w wiarygodny sposób, że nie miała żadnego wpływu na treść umowy, szczególnie w zakresie jej postanowień, które uznała za abuzywne. Bank wykazał natomiast, że poinformował powódkę jedynie o ryzyku kursowym oraz mogących z tego tytułu wzrosnąć miesięcznych ratach. Z powyższego wynika, że praktycznie swoboda powódki sprowadzała się do możliwości zawarcia lub nie przedmiotowej umowy.

Sąd ustalił, że w treści umowy zawarte zostały postanowienia niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., co dawało pozwanemu możliwość narzucenia sposobu ustalania wysokości kwoty podlegającej zwrotowi, a w konsekwencji i wysokości odsetek, a więc głównych świadczeń kredytobiorcy. Zawarte w umowie klauzule waloryzacyjne tj. ust. 2 pkt. 2 i 4 załącznika nr 7 do umowy, w rzeczywistości mogą zostać uznane za niedozwolone. Zgodnie z treścią art. 353¹ k.c., strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Jednocześnie zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c., postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.).

Powódka wykazała w toku postępowania, że wskazane klauzule nie zostały przez nią uzgodnione z bankiem, a jej rola w procesie zawierania umowy sprowadzała się w zasadzie do podjęcia decyzji o zawarciu lub nie umowy przygotowanej uprzednio przez bank. Jednocześnie wszystkie te klauzule mogą uchodzić za niedozwolone, albowiem przyznają wyłącznie bankowi prawo do dowolnego przerzucania odpowiedzialności za ryzyko związane z wzrostem kursu waluty na powódkę. Przede wszystkim konstrukcja indeksacji znajdująca się w umowie powoduje możliwość narzucenia przez bank wysokości kwoty podlegającej zwrotowi, a w konsekwencji i wysokości odsetek, a więc głównych świadczeń powódki. Ustalenie ich wysokości wiązało się bowiem z koniecznością odwołania się do kursu walut ustanawianych w wewnętrznej, dowolnej i nieznannej powódce tabeli kursów banku. Takie klauzule już od dawna wskazywane są jako abuzywne z uwagi na nieokreślony i nieobiektywny miernik, według którego następuje ostatecznie określenie wysokości zobowiązania kredytobiorcy, które jest niemożliwe do przewidzenia i obliczenia w chwili zawarcia umowy (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2018 r., I CSK 628/17). Jednocześnie zaznaczyć należy, że nie ma znaczenia dla dokonywanej oceny to, w jaki sposób bank rzeczywiście ustalał kurs w trakcie wykonywania umowy i jaka była relacja kursu banku do kursu rynkowego. Są to okoliczności obojętne na gruncie art. 385² k.c., jak również oceny możliwego naruszenia interesów konsumenta. Istotne jest jedynie, że postanowienia umowy dawały przedsiębiorcy nieograniczoną swobodę w wyznaczaniu kursu waluty, a w konsekwencji – wysokości zobowiązań konsumenta.

Dalej wskazać należy, że kwota podlegająca zwrotowi na rzecz banku nie została dostatecznie i ściśle w umowie określona, nie odpowiada ona nominalnie kwocie wykorzystanego kredytu i nie są określone w sposób obiektywny zasady jej ustalenia. Ponadto wskazać należy, że zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych

z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Oznacza to, że kredytobiorca jest zobowiązany do zwrotu określonej kwoty środków pieniężnych, którą winna wyznaczać kwota kapitału mu udostępnionego i wykorzystanego przez kredytobiorcę. Bank nie może więc żądać zwrotu większej kwoty aniżeli ściśle określonej i oddanej do dyspozycji klienta. Wszelkie zapisy umowne dopuszczające dowolną waloryzację są sprzeczne z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe w zw. z art. 358¹ § 2 i 5 k.c. i rażąco naruszają interesy konsumenta.

Podkreślić należy, że abuzywność zapisów, powinno się badać na moment zawierania umowy przez konsumenta z przedsiębiorcą. W takiej sytuacji nie ma więc znaczenia, jakie zmiany w ustawodawstwie wprowadzono po zawarciu przedmiotowej umowy, jak również w jaki sposób przedsiębiorca wykonywał umowę, w tym jakie zmiany w treści stosunku prawnego między stronami wprowadzał po zawarciu umowy.

Uznając, że przywołane przez stronę powodową klauzule w rzeczywistości są abuzywne, bezskuteczne i nie wiążą powódki, umowa jako sprzeczna z przepisami prawa jest nieważna na podstawie art. 58 k.c., a bez wyeliminowanych postanowień jej wykonanie nie jest możliwe. Ustalenie nieważności przedmiotowej umowy ma ten skutek, że strony nie są nią związane i od początku nie były. Są więc obowiązane zwrócić sobie wzajemnie to, co już świadczyły na rzecz drugiej strony umowy wzajemnej.

Zgodnie z art. 69 ust. 2 pkt 4a ustawy Prawo bankowe, umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności - w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu.

Nieprecyzyjne i dowolne odwołanie się do bliżej nieznannej tabeli kursów sporządzanej na wewnętrzne potrzeby przez bank narusza wskazany przepis. Szczególnie istotne jest to, że strona powodowa nie wiedziała i nie mogła wiedzieć według jakiego kursu ostatecznie zostanie przeliczona ich rata, z każdym kolejnym miesiącem powódka nie wiedziała więc w praktyce ile wynosi rata, którą zobowiązana jest uiścić. Naruszenie więc przez bank art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe jest oczywiste. Ze względu na wyeliminowanie abuzywnych klauzul waloryzacyjnych z umowy, sprzeczność umowy z przepisem art. 69 ust. 2 pkt 4a ustawy Prawo bankowe tylko się pogłębia, albowiem brak jest wówczas jakiegokolwiek obiektywnego miernika według którego można przeliczyć kurs walut. Powoduje to w efekcie nieważność całej umowy kredytowej – zgodnie z treścią art. 58 k.c. Dodać ponadto trzeba, że umowę należy ocenić jako sprzeczną z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami także i z tej przyczyny, że nawet gdyby za rzeczywistą przyczynę wytoczenia powództwa uznać nie tyle skutki tzw. spreadu, co sam fakt znacznego wzrostu kursu franka szwajcarskiego, w dniu zawarcia umowy powódka obejmowała swoją świadomością możliwość kilkuprocentowej zwwyżki i jej skutki. Taka świadomość ryzyka nie obejmuje, w ocenie Sądu, świadomego ryzyka uwolnienia kursu waluty przez kraj emisji i w efekcie zwwyżki kursu o 100%. To na pracownikach banku, jako profesjonalistach, spoczywa obowiązek wyczerpującego wyjaśnienia konsumentowi skutków takich zdarzeń, istoty gwarantowania waluty przez kraj emisji i możliwych skutków jej uwolnienia, w celu uzyskania pełnego obrazu ryzyka i możliwości jego rozważenia. Ponadto, o sprzeczności umowy z zasadami współżycia społecznego, w powiązaniu z powyższymi rozważaniami, świadczy także fakt, że w przypadku tak znacznego, niemożliwego do przewidzenia wzrostu kursu waluty, cały ciężar tego zdarzenia został przerzucony na kredytobiorcę. Bank natomiast, który wypłacił powódce kredyt w złotych polskich, a następnie tylko deklarował fakt konieczności zakupu waluty obcej, ale nie wykazał, aby za pobierane od powodów raty rzeczywiście po tym rosnącym kursie ją nabywał, pozyskiwał do swojej dyspozycji środki znacznie wyższe, niż zaangażował, w związku z niemal podwojonym kursem franka szwajcarskiego – tak dalece niewspółmierne do środków wydatkowanych i rozsądnych zysków, że skutek ten czyni ważność umowy niemożliwą do obrony.

Mając powyższe okoliczności na względzie, Sąd uznał żądanie główne powódki za zasadne i ustalił, że umowa kredytu (...) - (...) z dnia 26 listopada 2003r. zawarta pomiędzy poprzednikiem prawnym pozwanego Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K. a powódką U. F. – jest nieważna (pkt I sentencji wyroku).

W punkcie II sentencji wyroku, biorąc na uwagę wszystkie przytoczone okoliczności, Sąd na podstawie art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 405 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 k.c. i art. 58 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 102 441,15 zł oraz kwotę 15 767,45 CHF wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19.05.2020r. do dnia zapłaty. O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pisma modyfikującego powództwo w tym zakresie na podstawie art. 481 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając przegrywającego pozwanego równowartością poniesionej przez powódkę opłaty od pozwu – 1 000 zł, wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika – 10 800 zł, powiększonego o opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł. Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 11 817 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie liczonymi od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty (pkt III sentencji wyroku).

SSO Agnieszka Dutkiewicz